

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl soudcem JUDr. Lukášem Kratochvílem ve věci

žalobkyně: **XXX**, narozená dne XXX
bytem XXX
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Pernicou
sídlem Zvěřinova 1277/11a, 618 00 Brno

proti
žalované: **Národní hřebčín Kladruby nad Labem, státní příspěvková
organizace**, IČO 72048972
sídlem Kladruby nad Labem 1, 533 14 Kladruby nad Labem
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Schüllerem, LL.M.
sídlem U Sluncové 666/12a, 180 00 Praha 8

vedlejší účastnice
na straně žalované: **Generali Česká pojišťovna a.s.**, IČO 45272956
sídlem Spálená 75/16, 110 00 Praha 1

o náhradu nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žaloba, aby žalovaná zaplatila žalobkyni částku 1 000 000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z částky 1 000 000 Kč od podání žaloby do zaplacení, se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 17. 10. 2018 domáhala po žalované náhrady nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení. Tvrdila, že matka žalobkyně XXX (dále též „matka žalobkyně“) se dne 28. 10. 2016 zúčastnila akce „Hubertova jízda“,

kteřou pořádala žalovaná. Matka žalobkyně uhradila poplatek za zapůjčení koně a zúčastnila se lotu č. II – středně náročné jízdy se skoky. V průběhu akce se neudržela v sedle, spadla, byla koněm pošlapána a utrpěla úrazový šok při tupém poranění hrudníku. V důsledku tohoto šoku zemřela. Smrtí matky byla žalobkyní způsobena obrovská osobnostní újma, kdy ztratila maminku v době svého dospívání, kdy navíc její matka byla ještě v mladém věku. Matka žalobkyně byla zkušenou jezdkyň a na sobě měla v době úrazu veškerou doporučenou výbavu, naproti tomu kůň přidělený matce měl nevhodné sedlo, byl nervózní a v blízkosti se nenacházel sanitní vůz. Žalovaná před zahájením akce ponechala spolu černé a bílé kladrubske koně, kteří na sebe navzájem reagovali podrážděně. Zároveň na místě prolétával dron, což zvyšovalo nervozitu koní. Žalobkyně se domnívá, že žalovaná neprojevila žádnou pečlivost, aby nedošlo k úmrtí matky žalobkyně. Žalovaná je odpovědná objektivně, a to buď za škodu z provozní činnosti podle § 2924 občanského zákoníku (o.z.), nebo za škodu způsobenou zvířetem podle § 2933 a § 2934 o.z.

2. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Potvrdila, že dne 28. 10. 2016 pořádala Hubertovu jízdu. Účastníci jízdy se přihlašují elektronicky nebo v listinné podobě, přičemž v přihlášce si vybírají lot a obtížnost. Účastníci jsou po přihlášení informováni o potřebném jezdeckém vybavení a před započatím vlastní jízdy byly účastníkům zopakovány základní zásady jízdy a pokyny k bezpečnému průběhu jízdy. V průběhu jízdy pak masteři jednotlivých lotů účastníkům sdělovali, jak bude jízda probíhat a jaké skoky bude obsahovat. Účastníci jízdy, včetně matky žalobkyně, podepsali prohlášení, že se jízdy účastní na vlastní riziko. K samotnému úrazu matky žalobkyně došlo na přehledném travnatém úseku, kde nebyly vysoké skoky. Matka žalobkyně zemřela i přes okamžitý zásah záchranné služby. Přidělený kůň XXX byl zkušený, Hubertovu jízdu jel opakovaně a v jeho chování nebyly zaznamenány žádné zvláštnosti. Byl vybaven vhodnou výstrojí a byl v dobrém psychickém i fyzickém stavu. V květnu 2017 byl kůň prodán do Německa, kde je pro svůj dobrý charakter ošetřován i ježděn dětmi. Trať byla řádně upravena. Žalovaná má za to, že z bezpečnostního hlediska byla Hubertova jízda zajištěna nadstandardně a k tragické události nedošlo vinou žalované. Odmítla, že by provozování Hubertovy jízdy bylo provozní činností podle § 2924 o.z. Pakliže soud dospěje k závěru, že je dána odpovědnost žalované za úmrtí matky žalobkyně, škoda by měla být posuzována podle § 2934 o.z., když žalovaná dle zřizovací listiny mj. plní funkci chovatelského zařízení starokladrubske koně – nejedná se proto o běžného chovatele koní, nýbrž o chovatele profesionála. Dále podotkla, že matka žalobkyně jakožto zkušená jezdkyň neupozornila na žádné nedostatky vybavení a nepožadovala výměnu vybavení ani koně. Odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 5030/2007.
3. Dne 20. 3. 2020 do řízení přistoupila jako vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišťovna a.s. Navrhla žalobu zamítnout, když se v zásadě ztotožnila s argumenty žalované.
4. Z rodného listu bylo zjištěno, že žalobkyně je dcerou XXX. Z úmrtního listu bylo zjištěno, že XXX zemřela dne XXX v Kladrubech nad Labem č.p. 1.
5. Z listiny označené jako „Podmínky účasti – Hubertova jízda pro veřejnost 2016“ bylo zjištěno, že matka žalobkyně se u žalované přihlásila k účasti na Hubertově jízdě, současně si objednala zapůjčení koně za cenu 2 500 Kč a přihlásila se do lotu č. II – středně náročná jízda se skoky, když ostatními kategoriemi byla nejvíce náročná jízda se skoky (lot č. I) a vyjížďka přírodou bez skákání (lot č. III). Emailem zasláným žalovanou matce žalobkyně dne 24. 10. 2016 pak bylo potvrzeno zaplacení objednávky a současně byla sdělena nutnost disponovat bezpečnostním jezdeckým vybavením - přilba s tříbodovým úchytem, vysoká jezdecká obuv nebo pérka; dále doporučena bezpečnostní vesta a rukavice.

6. Z listiny označené jako „prohlášení“ se podává, že matka žalobkyně, jakož i další účastníci jízdy, vlastnoručně podepsali prohlášení, dle něhož se jízdy účastní na vlastní riziko a berou na vědomí, že případné zranění úraz či škoda nebudou ze strany žalované finančně kompenzovány.
7. Čestným prohlášením ze dne 31. 10. 2016 XXX prohlásil, že dle jeho zkušeností trať Hubertovy jízdy nebyla v žádném úseku nevyhovující. Čestným prohlášením ze dne 1. 11. 2016 ošetřovatelka koně XXX prohlásila, že klisna XXX se během Hubertovy jízdy chovala standardně, neprojevovala žádné zvláštnosti; výstroj (dotažení sedla, nauzdění a bezpečnostní třmeny) byla v pořádku a paní XXX byla po celou dobu sedlání klisny přítomna.
8. Z pitevní diagnosy NPK a.s. – Pardubické nemocnice vyplývá, že příčinou smrti matky žalobkyně byl úrazový šok při tupém poranění hrudníku. Při pitvě nebyla zjištěna žádná taková poranění, jejichž vznik by nebylo možno vysvětlit mechanismem pošlapání koně, příp. lékařských zákroků.
9. Ze záznamu o výjezdu rychlé zdravotnické pomoci (RZP) Zdravotnické záchranné služby Pardubického kraje (ZZS) bylo zjištěno, že v den Hubertovy jízdy RZP provedla výjezd k matce žalobkyně ve 12:31 hod., na místo dorazila ve 12:39 hod. Uvedeno, že dle svědků spadla z koně, který na ni šlápl či kopl, helmu neměla. Před příjezdem RZP byla prováděna laická resuscitace, po příjezdu zdravotníků prováděna rozšířená resuscitace po dobu půl hodiny a podána medikace. Pacientku se nepodařilo oživit.
10. Z předžalobní korespondence se podává, že dne 3. 4. 2017 se žalobkyně obrátila na žalovanou se žádostí o informace o průběhu Hubertovy jízdy. Žalovaná navrhla osobní jednání. Dne 22. 5. 2018 žalobkyně zaslala žalované předžalobní výzvu k uhrazení nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč. Nato žalovaná sdělila přesvědčení, že za úmrtí matky žalobkyně nenese odpovědnost.
11. Podle zřizovací listiny je žalovaná státní příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem zemědělství ČR. Hlavní funkcí žalované je mj. plnění funkce chovatelského zařízení starokladrubského koně, zajištění podmínek pro uchování genetické rezervy starokladrubského koně a plnění funkce uznaného chovatelského sdružení starokladrubského koně podle plemenářského zákona.
12. Z aktuality zveřejněné na webových stránkách žalované dne 31. 10. 2016 bylo zjištěno, že žalovaná veřejně informovala o „bolestné události během Hubertovy jízdy“ a vyjádřila upřímnou soustrast. Z emailů bylo zjištěno, že XXX, XXX a XXX žalované poděkovali za organizaci Hubertovy jízdy a vyjádřili přesvědčení, že úmrtí matky žalobkyně bylo nešťastnou náhodou, za níž žalovaná nemůže. Z komunikace mezi žalovanou a pohřebním ústavem bylo zjištěno, že žalovaná objednala na pohřeb matky žalobkyně smuteční kytici.
13. Z přehledu informací o klisně XXX bylo zjištěno, že se jedná o starokladrubského koně se základním výcvikem pod sedlem a v zápřeži, narozeného dne XXX, který byl žalovanou nabízen k prodeji za cenu 100 000 Kč + DPH.
14. Z emailu zasláného klinickou psycholožkou XXX dne 20. 5. 2019 vyplývá, že žalobkyně byla u jmenované v individuální psychoterapii od 19. 12. 2016 do 13. 3. 2017 v souvislosti s úmrtím matky žalobkyně.

15. Z potvrzení o studiu vyplývá, že žalobkyně byla ke dni 2. 4. 2019 a 16. 5. 2019 studentkou XXX.
16. Na barevných fotografiích (10 ks) je patrné, že matka žalobkyně drží za uzdu koně, následně v jezdecké helmě na koni jede. V porovnání s jinou jezdkyňní nemá přes jezdecké sako viditelně nasazenou bezpečnostní vestu. Třmeny nejsou celokovové, na vnější straně je vidět černá gumička.
17. Z pravomocného usnesení Policie ČR, KŘP Pardubického kraje, ÚO Pardubice, OOK SKPV, č.j. KRPE-91802-19/TČ-2016-170671, ze dne 30. listopadu 2016 bylo zjištěno, že věc úmrtí matky žalobkyně byla dle § 159a odst. 1 tr. řádu odložena, neboť ve věci nešlo o podezření z trestního činu a nebylo na místě věc vyřídit jinak. Z odůvodnění vyplývá, že Policii ČR informovala ZZS o výjezdu RZP do areálu hřebčína, a to včetně vrtulníku s lékařem, z důvodu pádu jedné z účastnic Hubertovy jízdy z koně a následnému zranění. Po příjezdu hlídky Policie ČR se na místě nacházela lékařka ZZS XXX, která konstatovala smrt matky žalobkyně a nařídila pitvu. Z vyjádření zástupce žalované, dalších jezdců a členů rodiny zemřelé policie zjistila, že se matka žalobkyně po přeskočení jedné z překážek neudržela v sedle koně, upadla a způsobila si poranění neslučitelná se životem. Na základě zjištěných skutečností a výsledku pitvy bylo jednoznačně vyloučeno cizí zavinění.
18. Z pravomocného usnesení Okresního soudu v Hradci Králové č.j. 34 D 1903/2016-218 ze dne 14. února 2019 bylo zjištěno, že žalobkyně a její sestra XXX jsou jedinými dědičkami XXX.
19. Svědkyně XXX byla kolegyní matky žalobkyně, kterou byla pozvána na Hubertovu jízdu. Uvedla, že není odbornicí na koně. Z jejího výslechu bylo zjištěno, že se jízdy zúčastnila jako divák na kočáru. Překvapilo ji, že kůň, který byl určen pro matku žalobkyně, byl vysoký vzhledem ke vzrůstu matky žalobkyně, a že byl přivezen, tedy nepocházel z hřebčína v Kladrubech. K dotazu upřesnila, že se jedná o její domněnku, neboť v Kladrubech jsou koně bílí a tento kůň nebyl v klasických stájích, kde byli ostatní koně; matka žalobkyně svědkyni tuto domněnku potvrdila. Ač laik, měla za to, že sedlo umístěné na koně bylo menší, ne úplně vhodné. Kůň byl při vyvádění neklidný, couval. Byla přítomna, když matka žalobkyně koně sama sedlala a uváděla, že nemůže utáhnout popruh pod břichem koně, tento problém šla řešit s osobami opodál, neví, jak byl tento problém vyřešen. Dále uvedla, že matce žalobkyně se nelíbily třmeny, na kterých byly gumičky, což označila za zastaralý způsob. Poté matka žalobkyně řekla svědkyni, že se ještě bude snažit řešit sedlo, následně si svědkyně odskočila na toaletu a po návratu již jezdcí seděli na koních a kroužili dokola. Poté započala jízda a svědkyně viděla, že kůň matky žalobkyně odmítl absolvovat první 2 až 3 skoky, tyto matka žalobkyně objela. Po následném skoku se matka žalobkyně přetočila, sjela z koně na pravý bok, stačila se ještě vyhoupnout zpět a poté z koně spadla. Poté k místu pádu běžely žalobkyně i druhá dcera. Bezprostředně po pádu z koně se jezdkyňní snažila pomocí neznámé další osoby. Nějaký vůz, zřejmě sanitka, přijel na místo asi 15 minut po pádu z koně, poté přiletěla i helikoptéra. Doplnila, že viděla matku žalobkyně skákat překážky již dříve v jezdeckém areálu v Malšovicích v Hradci Králové.
20. Svědek XXX je přítelem žalobkyně, který se Hubertovy jízdy zúčastnil spolu se žalobkyňní. Uvedl, že není odborníkem na koně. Z jeho výslechu bylo zjištěno, že při prohlídce stájí si všiml, že kůň byl větší než ostatní koně, přešlapoval, řehtal a mezi ostatními koni byl ještě neklidnější. Podle svědka bylo přinesené sedlo na takového koně malé, slyšel, že se o tom baví žalobkyně se svou matkou. Z kočáru pak viděl, že matka žalobkyně nepřeskočila

překážku, ostatní jezdci ano; tuto překážku obešla. Následující překážku přeskočila, avšak při skoku z koně spadla, zachytila se nohou do třmenu na levé straně a spadla na zem. Kůň na ni následně dupal, potom svědek, žalobkyně i její sestra běželi na místo, sanitka přijela asi za 10 minut. Má za to, že matce žalobkyně nebyla poskytnuta laická první pomoc, neboť se s ní kdokoliv bál jakkoliv hýbat. Má za to, že na místě byl dron, který mohl jízdu natáčet.

21. Svědek XXX byl zaměstnavatelem matky žalobkyně, kterou byl pozván na Hubertovu jízdu. Uvedl, že není odborníkem na koně, nicméně v současné době dcera jeho přítelkyně jezdí parkur. Z jeho výslechu bylo zjištěno, že kůň byl poměrně vysoký a matka žalobkyně měla problém dostat na něj sedlo, navíc uváděla, že sedlo velikostně nesedělo. Kůň působil neklidně, stavěl se na zadní. Matka žalobkyně koně musela vyvést zadním vchodem, neboť před předním vchodem se řadili koně zapřažení do kočáru. Jízdu sledoval z místa za ohradou, první skoky neviděl, avšak u třetí překážky viděl, jak matka žalobkyně spadla z koně na pravou stranu a kůň zatáčel doleva. Matka žalobkyně spadla těsně po doskoku. Má za to, že se zachytila pravou nohou v třmenu a několik kroků jí kůň táhnul, poté spadla na zem. Ze vzdálenosti 100 – 150 metrů měl za to, že kůň na matku žalobkyně nešlápl. Poté k místu běželi přihlížející, přijela starší sanitka, zřejmě připravená poblíž, poté přijela RZP a následně přiletěl vrtulník. První sanitka přijela za cca 5 minut. Svědek zaregistroval okolo létající dron, asi ve výšce 10 metrů, který některé koně plašil. Dále uvedl, že matka žalobkyně měla jezdecké zkušenosti, zřejmě i nějakou licenci. Jednou jej vzala na projížďku na koni, a když se jeho kůň splašil, zklidnila ho. Matka žalobkyně pravidelně docházela ke koním, používala westernové sedlo, věnovala se disciplínám parkur a všestrannost.
22. Svědkyně XXX je sestrou žalobkyně a dcerou zemřelé. Uvedla, že kůň přidělený matce byl ještě s jedním koněm v jiné části areálu, byl otažitý k lidem, kopal do stáje, choval se nervózně. Matka řešila problém se sedlem, ale svědkyně neví, jak to dopadlo. Hubertovu jízdu svědkyně sledovala spolu se svědkyní XXX z kočáru. Na matčině koni viděla, že byl nervózní a vykopával, zatímco ostatní koně byli v klidu. Matka první překážku překonala, poté odbočila a na třetí překážce došlo k pádu z koně. Po pádu k matce první běžela nějaká paní, poté ji oživovali a asi do 10 minut po pádu přijela sanitka. Na zahájení jízdy natáčel koně dron, poté jej již nezaregistrovala. Matka ke koním docházela dvakrát týdně, ve středu a v sobotu.
23. Svědkyně XXX je zaměstnána u žalované jako ošetřovatelka koní. Během předmětné Hubertovy jízdy měla na starosti černé koně, kterých bylo asi 7. Úkolem svědkyně bylo připravit koně před jízdou, vypravit je před stáje a předat účastníkům jízdy. Všichni koně, které svědkyně vypravovala, absolvovali tři týdny před jízdou odpovídající výcvik a byli schopni Hubertovu jízdu zvládnout. Klisna XXX nijak nevyčnívala. Koně si účastníci jízdy sedlali sami, přičemž koně nemají své konkrétní vybavení, sedla se využívají na více koní. Nevzpomněla si, že by si někdo, ani matka žalobkyně, na něco, včetně vybavení, stěžoval. Toto by bylo řešeno ještě před jízdou. Jízdy se svědkyně účastnila z kočáru. Pád matky žalobkyně viděla, má za to, že se jezdce s koněm při odskoku neshodla, což se někdy stane a může to rozhodit jezdce a ten pak z koně spadne. Má za to, že problémem při daném pádu bylo, že jezdce stále držela otěže a klisna se nezastavila, neboť má stádový pud a běžela za ostatními koňmi. Podle názoru svědkyně na velikosti koně příliš nezáleží, kůň přidělený matce žalobkyně nebyl nijak nadměrně velký. Kůň nevěděl, co se stalo, ale po pádu se nechoval nijak atypicky. Svědkyně má za to, že dle jízdy matka žalobkyně nebyla nezkušená, avšak zřejmě se neshodla s koněm při odskoku. Po nehodě měla svědkyně za úkol osedlat dotčeného koně a dojet.

24. Svědek XXX je zaměstnán u žalované jako vedoucí výcviku, dříve také jako ošetřovatel koní, jezdec, metodik. Uvedl, že je v hřebčíně zaměstnán asi 10 let, každý rok absolvoval minimálně 3 jízdy obdobné Hubertově jízdě. Během předmetné Hubertovy jízdy byl pověřen vedením II. lotu, kterého se účastnilo asi 10 jezdců na koních. Jízda probíhala tak, že v 11 hodin se všichni sešli ke společnému focení, ve 12 hodin byl slavnostní nástup jezdců a koní. K průběhu jízdy uvedl, že skoky není nutné absolvovat, pokud se jezdec nebo kuň na ně necítí. Skoky jsou nízké, do 80 cm. Z nádvoří se jde krokem, na první pastvině je dáno krátké poučení, kde svědek jezdce poučí, aby se v případě pádu koně pustili, a pokud se na něco necítí, aby to nejezdili. Pastvina se odkluše, poté se nacvává a až poté se skáčou překážky. Ke klisně XXX uvedl, že na ní nic nestandardního neshledal, ani že by byla nadstandardně vysoká. Asi měsíc před Hubertovou jízdou klisna absolvovala dvakrát obdobnou jízdu v rámci učiliště. Klisna byla ze Slatiňan, do Kladrub byla přivezena, avšak delší dobu před jízdou, když o měsíc dříve již v Kladrubech absolvovala dvě jízdy. Svědkovi si matka žalobkyně nestěžovala na vybavení ani na chování koně. Svědek samotný pád neviděl, jelikož jel v čele lotu. Úkolem svědka po pádu bylo, aby odchytil koně a aby jej někdo odvedl, což provedla svědkyně XXX. Jízda poté nepokračovala standardně, jelo se krokem a svědek se telefonicky spojil s ředitelem žalované. Z pohledu svědka byla trať jízdy v pořádku. Při akci obdobné Hubertově jízdě je přítomno 17 – 18 zaměstnanců hřebčína. Pro velký zájem byli do Kladrub dovezeni i černí koně. Dle názoru svědka nemá na průběh jízdy žádný vliv to, zda spolu byli černí a bílí koně pohromadě. Svědek si nevšiml, že by na místě byl dron.
25. Z účastnického výsledku žalobkyně bylo zjištěno, že Hubertovy jízdy se účastnila z kočáru jako divák se svým přítelem (svědkem XXX). Všimla si, že její matka měla koně z jiné části stáje, mimo budovu. Matka řešila upevnění sedla a se svědkyní XXX se o něčem bavili. Matčín přidělený kuň se polekal, když kolem projel kočár s koňmi. Poté matka ještě řešila utahení sedla s nějakým mužem, ale jak to bylo dořešeno, neví. Na místě poletoval dron. Matka žalobkyni říkala, že kuň je velký a nervózní. Žalobkyně měla informaci, že na sedle byly třmeny cvičné, byly na nich pouze gumičky. Matčina klisna před jednou překážkou zabrzdila, druhou objela a před třetí opět zabrzdila. Při pádu matka zůstala viset v třmenech, které byly na gumičkách. Kobyla na matku jednou skočila. Paní poblíž, lékařka či veterinářka, běžela k matce, aby jí poskytla první pomoc. Po určité době dorazila záchranka. Dle jejího názoru nebyla na místě připravená, neboť když se byla na výročí matčiny narozenin (27. 4. 2017) podívat v Kladrubech, na podobné akci byly připraveny dvě záchranky a vše řídila policie. Dále žalobkyně uvedla, že se ve třmenech nevyzná, ale má za to, že třmeny s gumičkami nejsou standardní, místo nich mají být popruhy. Akce měla být mnohem lépe zabezpečena. Pokud jde o dron, všimla si jej na nádvoří a naposledy jej zaznamenala nad loukou, kde jezdili koně. Žalobkyně žila s matkou a se sestrou, jelikož rodiče byli rozvedeni. V době smrti matky jí bylo sotva 18 let, musela vše zařídit – vyklidit byt, pohřeb matky. Absolvovala otázky po pitvě, má pořád noční můry. Když vidí koně, vzpomene si na matčinu nehodu. S matkou si byly velmi blízké, pomáhala žalobkyni s učením, se vším se jí mohla svěřit, byla to vlastně její nejlepší kamarádka. Po smrti matky chodila k psychologce, musela se o sebe starat sama, 14-letá sestra šla k otci. V důsledku této tragické události musela změnit i studium z maturitního na nematuritní, neboť obtížnější nemohla zvládnout.
26. Z účastnického výsledku ředitele žalované XXX bylo zjištěno, že s ohledem na své letité zkušenosti hodnotí Hubertovu jízdu tak, jak byla pořádaná v roce 2016, jako mnohem bezpečnější a méně obtížnější, než byla před několika desítkami let. Po tragické události nechal věc prošetřit a neshledal žádné pochybení žalované. Na místě byla zajištěna sanitka a lékařka XXX. Zaměstnanci žalované zabezpečují sedláni koní, pokud by byl problém, jsou připraveni ho řešit. Vedoucí (master) konkrétního lotu poučí jezdce opakovaně, jak na nádvoří před jízdou, tak na louce těsně před začátkem, a to jak v bezpečnostních otázkách,

tak i o tom, že pokud se na některou překážku necítí, ať se podle toho zachovají. Ohledně tratě uvedl, že na Hubertově jízdě jsou používány překážky do výšky 70 cm, zatímco při soutěžích minimálně 100 cm. V průběhu jízdy může jezdec nebo vedoucí lotu rozhodnout o přeřazení jezdce do jiné obtížnosti. Rozdíl mezi loty spočívá v počtu překážek, jejich výška zůstává stejná. Jízdy se ředitel žalované účastnil na koni v I. lotu. Dron neviděl, neví, jak byl vysoko, ani neví, zda z jízdy existuje záznam. Připustil, že žalovaná požádala produkční firmu, aby byl pořízen dronem záznam z Hubertovy jízdy v roce 2016. Má za to, že není problém, když jsou spolu černí a bílí koně, je to běžné. Hubertovu jízdu jezdí koně staří 5 – 18 let, příp. starší. Dotčené klisně bylo 5,5 roku, pocházela z chovu žalované, narodila se v hřebčíně Slatiňany. Asi měsíc před samotnou Hubertovou jízdou absolvovala stejnou trať se zaměstnanci žalované a následně se žáky učiliště. Konkrétní kůň je vždy zařazen do lotu, ke kterému je nejvhodnější. Koně přiděluje hřebčín, účastníci jízdy si je nemohou vybírat. Účastník si zajišťuje odpovídající oblečení, včetně přilby, bot, jezdeckých kalhot. Žalovaná zajišťuje vybavení koně, tj. sedlo apod. Při poučení na nádvoří je účastníkům jízdy představen člověk, který s nimi následně jde do místnosti, kde jim přidělí vybavení (sedlo). Klisna, na níž jela matka žalobkyně, byla následně prodána do Německa, kde je klient s klisnou velmi spokojen, jezdí na ní i děti. Je vysoká 170 cm, proto spadá do standardu starokladrubského koně, který je popsán do výšky 171 cm. Nepamatoval si, kdy přesně byla klisna prodána, jedná se o běžný postup, když žalovaná ročně prodá cca 50 – 70 koní, z toho třetinu mimo ČR. Přestože o celé věci intenzivně přemýšlel, nenapadlo jej nic, co by udělal jinak, aby tragédii zabránil. Podotkl, že jezdeckví patří spolu s motorismem mezi nejrizikovější sporty.

27. Soud dospěl k závěru, že shora provedené důkazy jsou dostatečné a umožňují spolehlivě zjistit skutkový stav. Nevyhověl proto návrhu žalobkyně na provádění dalších důkazů (znalecký posudek, zajištění záznamu z dronu, příp. výslech svědka XXX).
28. *Podle § 2910 občanského zákoníku (o.z.) škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nabradí poškozenému, co tím způsobil. Povinnost k náhradě vznikne i škůdci, který zasáhne do jiného práva poškozeného zaviněným porušením zákonné povinnosti stanovené na ochranu takového práva.*
29. *Podle § 2933 o.z. způsobí-li škodu zvíře, nabradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo. Osoba, které zvíře bylo svěřeno nebo která zvíře chová nebo jinak používá, nabradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem.*
30. *Podle § 2934 o.z. slouží-li domácí zvíře vlastníku k výkonu povolání či k jiné výdělečné činnosti nebo k obživě, anebo slouží-li jako pomocník pro osobu se zdravotním postižením, zproští se vlastník povinnosti k náhradě, prokáže-li, že při dozoru nad zvířetem nezanedbal potřebnou péčlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné péčlivosti. Za týchž podmínek se povinnosti k náhradě zproští i ten, komu vlastník zvíře svěřil.*
31. *Podle § 2951 odst. 2 o.z. nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučněním. Zadostiučnění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.*
32. *Podle § 2959 o.z. při usmrcení nebo zvlášť závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li vyšší náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.*

33. Na základě provedených důkazů dospěl soud k následujícím skutkovým a z nich vyplývajícím právním závěrům. Je nesporné, že matka žalobkyně se dne 28. 10. 2016 účastnila jezdecké akce „Hubertova jízda“, která byla pořádána žalovanou. Matka žalobkyně spolu s přihláškou zaplatila za zapůjčení koně částku 2 500 Kč a účastnila se lotu č. II – středně náročné jízdy se skoky. Sama si koně sedlala sedlem poskytnutým žalovanou. Při přeskoku jedné z překážek z koně XXX spadla, byla koněm podupána a utrpěla úrazový šok při tupém poranění hrudníku. V důsledku tohoto zranění na místě zemřela. Sporné je, zda žalovaná nese za úmrtí matky žalobkyně odpovědnost a zda z tohoto důvodu žalobkyni náleží peněžitá náhrada nemajetkové újmy.
34. Soud dospěl k závěru, že v daném případě matku žalobkyně usmrtilo (tedy nemajetkovou újmu žalobkyni způsobilo) domácí zvíře (kůň) ve vlastnictví žalované. Toto domácí zvíře žalované slouží k výkonu povolání, když dle zřizovací listiny je hlavní funkcí žalované mj. plnění funkce chovatelského zařízení starokladrubskeho koně. V souladu s § 2933 a § 2934 o.z. je tak dána objektivní odpovědnost, které se žalovaná zprostit, pokud prokáže, že při doзору nad zvířetem nezanedbala potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti.
35. Vlastník či osoba, již bylo zvíře svěřeno, se může povinnosti k náhradě škody zprostit uplatněním jednoho ze dvou liberačních důvodů. Musí prokázat, že buď nezanedbal při doзору nad zvířetem potřebnou pečlivost, anebo že i při vynaložení potřebné pečlivosti (byť vynaložena nebyla) by škoda stejně vznikla. Vzhledem k tomu, že občanský zákoník požadavky na vlastníka (chovatele) nedefinuje a ani jiné zákony zřejmě nebudou podrobnější úpravu zpravidla obsahovat, bude míra náležitě pečlivosti zkoumána jak z obecného hlediska, tj. z obvyklých a rozumných požadavků na zabezpečení bezpečného chovu zvířete, tak případně i z hlediska individuálních skutkových okolností, za nichž ke škodlivému působení zvířete došlo. Druhý liberační důvod je pak založen na natolik neočekávaném či intenzivním počínání zvířete, že bez ohledu na to, zda škůdce vynaložil odpovídající péči, škodě nešlo předejít, a ani potenciálně vhodná opatření nemohla zabránit úniku, útoku či jinému nepříznivému počínání zvířete. (viz. blíže Komentář k § 2934 – JUDr. Vojtek – ASPI)
36. Žalobkyně tvrdila, že klisna přidělená matce žalobkyně byla příliš velká a neklidná, byla nervózní a kopala kolem sebe, což ostatní koně nedělali. Toto tvrzení je dokládáno výpovědí žalobkyně a výpovědí svědků XXX, XXX, XXX a XXX. Soud konstatuje, že je obecně známo, že kůň sám o sobě je zvíře větší a těžší než člověk, a proto vzbuzuje respekt. Velikost koně a jeho chování je subjektivní kategorií, přičemž žádný z uvedených svědků se koním nevěnuje a nemá s nimi výraznější zkušenosti. Nadto všichni svědci jsou osobami s bližším vztahem k zemřelé, což může jejich pohled na velikost a chování koně ovlivnit. Ředitel žalované při výslechu uvedl, že výška klisny XXX byla 170 cm, což splňuje limit starokladrubskeho koně do 171 cm. Nebylo prokázáno, že by výška koně měla na pád matky žalobkyně vliv, tedy např., že by při pádu z koně o 10 cm nižšího k úmrtí nedošlo. Pokud jde o chování koně, dle výpovědí shora uvedených svědků i svědkyně XXX není důvod pochybovat o tom, že matka žalobkyně byla zkušená jezdkyně, ke koním docházela zpravidla dvakrát týdně. Chování koně nebylo natolik závažné, aby matka žalobkyně jako zkušená jezdkyně požádala o výměnu koně či se rozhodla neskákat přes překážky. Podle svědků XXX a XXX předmětný kůň měsíc před konáním Hubertovy jízdy absolvoval podobné jízdy a nebyly s ním zaznamenány žádné problémy. Svědkyně XXX uvedla, že při pozorování odskoku před pádem nabyla dojmu, že matka žalobkyně se s přiděleným koněm neshodla.
37. Soud konstatuje, že je taktéž obecně známo, že kůň je živou bytostí s určitou povahou. Ani přes absolvovaný výcvik proto od koně nelze očekávat takovou předvídatelnost jako např. od

stroje. Účastníci jízdy před zahájením jízdy podepsali prohlášení, dle něhož se jízdy účastní na vlastní riziko a berou na vědomí, že případné zranění, úraz či škoda nebudou ze strany žalované finančně kompenzovány. Od účastníků jízdy se zjevně předpokládá určitá míra zkušenosti s jízdou na koni, taktéž z názvů jednotlivých lotů je evidentní, že jízda není určena pro úplné laiky. Účastníci si sami sedlají koně a zaměstnanci asistují pouze v případě potřeby. Žalovaná by zjevně nevynaložila potřebnou pečlivost, pokud by připustila, aby na koně nasedl zcela nezkušený jezdec a skákal přes překážky. Matka žalobkyně však potřebné zkušenosti měla a při jízdě se vystavovala stejnému přiměřenému riziku, které jezdecký sport přináší, jako ostatní jezdci. Pokud jde o vybavení koně, bylo poukazováno na nevhodnost sedla, když podle žalobkyně a svědků XXX, XXX, XXX a XXX matka žalobkyně sedlo nemohla utáhnout, sdělila, že je nevhodné a následně problém řešila s nějakým mužem. Žádný ze svědků nicméně nebyl u následného řešení nevhodnosti sedla, ani při nasedání matky žalobkyně na koně. Soud proto dospěl k závěru, že matka žalobkyně problém dořešila, neboť jako zkušená jezdce by na nevhodně (nebezpečně) osedlaného koně nasedla. V otázce třmenů soud z fotografií zjistil, že matka žalobkyně na koni používala cvičné třmeny s gumičkou místo kovu na vnější straně. To potvrzuje tvrzení žalobkyně o cvičném charakteru použitých třmenů, avšak současně prokazuje opačný závěr, než jaký žalobkyně tvrdila. Třmen s gumičkou se při pádu „otevře“ právě proto, aby kůň jezdce nevlácel. Je tedy pravděpodobnější, že kůň vlácel matku žalobkyně proto, že nepustila otěže, jak uvádí svědkyně XXX, než proto, že by se zachytila ve třmenech, jak uvádí žalobkyně a svědci XXX a XXX. Z výpovědi žalobkyně, ředitele žalované i některých svědků bylo zjištěno, že na místě poletoval dron. Svědek Krejčíř uvedl, že dron znervózňoval koně, zatímco svědek XXX si dronu ani nevšiml, přestože jel v čele lotu, kterého se účastnila matka žalobkyně. V tomto ohledu soud došel k závěru, že dron není tak výrazné narušení, které by změnilo chování koní. Taktéž v souladu s výpovědí ředitele žalované a svědka XXX soud dospěl k závěru, že na chování starokladrubských koní nemá vliv, zda jsou spolu dány černé a bílé varianty plemene. Opětovně soud uvádí, že pokud ohledně chování koně posuzuje výpověď svědka, který s koňmi nemá výrazné zkušenosti, je třeba ji brát s větší rezervou, než výpověď osoby, která se koňm pravidelně věnuje. Výpovědi svědků – zaměstnanců žalované soud shledal jako věrohodné i z toho důvodu, že shodně s ostatními svědky byli všichni poučeni o trestních následcích křivé výpovědi. Pokud jde o organizační zajištění Hubertovy jízdy, z výpovědi svědka XXX a ředitele žalované je zjevné, že v místě konání akce byla připravena sanitka, která na místo pádu k poskytnutí první pomoci dorazila před příjezdem RZP, a to v řádech minut, když RZP na místo dorazila 8 minut po svém výjezdu. S ohledem na velmi vážný charakter poranění matky žalobkyně (viz. pitevní diagnosa a záznam o výjezdu RZP) nebylo prokázáno, že by příčinou jejího úmrtí bylo pozdní poskytnutí první pomoci. Žalovaná, která poskytla koně jezdcům, od nichž důvodně očekávala dostatek zkušeností, při dozoru nad zvířaty (koni) nezanedbala potřebnou pečlivost, kterou by bylo možné vyžadovat od jiného pořadatele obdobné akce. Vedle organizačních opatření (poučení jezdců, poskytnutí vybavení, zajištění sanitky) nebylo prokázáno, že by se na žalovanou matka žalobkyně obrátila se žádostí o úpravu vybavení či koně a této žádosti nebylo vyhověno. Žalovaná proto prokázala, že při pořádání akce postupovala aktivně, odpovědně a starostlivě.

38. Nelze pochybovat o tom, že úmrtí matky pro žalobkyni znamenalo tragickou a nenahraditelnou ztrátu blízkého člověka. Nelze však přehlédnout, že jezdecký sport patří k velmi rizikovým. Jelikož soud neshledal, že by žalovaná při pořádání Hubertovy jízdy zanedbala potřebnou pečlivost, žalobu zamítl.
39. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 150 o.s.ř., když soud shledal, že jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele pro nepřiznání náhrady nákladů řízení procesně úspěšně žalované a vedlejší účastníci. Tyto důvody spatřuje soud v osobních poměrech žalobkyně, která se

žalobou domáhala náhrady nemajetkové újmy způsobené smrtí své matky, v průběhu řízení se jí narodilo dítě a soud má za to, že žalobu nepodávala ze svévolných důvodů, nýbrž primárně proto, aby zjistila, zda a kdo je za smrt její matky odpovědný. Proto po ní nelze spravedlivě požadovat, aby hradila další náklady nad rámec nákladů svého právního zastoupení. Zároveň soud nemá za to, že by tímto rozhodnutím mohly být poškozeny majetkové zájmy žalované či vedlejší účastnice, obě právnické osoby s rozpočtem nikoliv nezanedbatelným v porovnání se žalobkyní.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání ke Krajskému soudu v Hradci Králové - pobočce v Pardubicích do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí, a to písemně ve trojím vyhotovení prostřednictvím Okresního soudu v Pardubicích.

Pardubice 16. února 2021

JUDr. Lukáš Kratochvíl v.r.
soudce